

In Gods hand

2 Sam. 24 14-16 - Dankdag - 9.11.'25

Inleiding

Dankzondag 2025.

We hebben veel om voor te danken.

We leven hier in vrede en we hebben wat we nodig hebben.

Ten tenminste de meesten van ons wel.

We zingen, zelfs op een begrafenis, uit volle borst:

'10.000 redenen voor dankbaarheid.'

We lezen boeken met als titel 'Duizend maal dank!

En we stemmen er mee in.

Vandaag willen we God danken!

Sterker nog: vandaag gaan we God danken.

Zelfs wanneer het tegenzit.

Als we van harte mee belijden:

Al zal de vijgenboom niet bloeien,
al zal de wijnstok niets voortbrengen,
al zal de oogst van de olijfboom tegenvallen,

al zal er geen koren op de akkers staan,
al zal er geen schaap meer in de kooien zijn
en geen rund meer binnen de omheining
toch zal ik juichen voor de HEER,
jubelen voor de God die mij redt.
(Habakuk 3, 17-18)

dan hebben wij iets nieuws geleerd:
God dankbaar te zijn ook als we verliezen lijden.
Hoe kan dat dan?
Ik neem jullie mee naar 2 Samuel 24 vanmorgen.
Het gedeelte dat we zojuist samen gelezen hebben.
Omdat ik denk dat het daar een antwoord te vinden is.

1. Weerstand.

Het eerste dat ik de afgelopen week bij deze tekst voelde, was grote *weerstand*.

Niet alleen ik, toen we de tekst in het Geloofscafé lazen, hadden de anderen daar ook.

Immers, het lijkt alsof God David *verantwoordelijk* houdt voor iets wat Hij -God- hem Zelf heeft opgedragen: houd een volkstelling.

Maar als David doet wat de Heer hem als opdracht geeft,
kun je hem daar dan nog verantwoordelijk voor houden?

God doet dat wel.

En wij vinden dat lastig.

Immers, wij leven in een tijd waarin iemand alleen voor z'n eigen (mis) daden verantwoordelijk wordt gehouden.

Dat vinden wij rechtvaardig.

Maar David doet wat Heer wil en wordt daar toch verantwoordelijk voor gehouden.

En dan de straf.

Het lijkt wel alsof God Russische roulette met David speelt:
zeg jij maar welke straf je wilt.

En dan wordt niet David zelf gestraft, maar in alle gevallen het volk.

Opnieuw komt er een gevoel van onrecht op.
Hoe kan God *dat* nu doen?
En op zich onschuldig volk straffen voor wat David doet.

Kennelijk straft God de koning door zijn volk te treffen.
Maar iedere persoon staat toch individueel voor God.
Moet zich toch persoonlijk voor Hem verantwoorden.
Zo geloven wij dat.
Zeker in onze tijd ligt alle nadruk op ons persoonlijk geloof
en op onze persoonlijke verantwoordelijkheid.
Ieder zal daarop aangesproken worden: positief zowel als negatief.
Dat is onze diepe overtuiging.

Op het eerste gezicht lijkt deze geschiedenis vooral weerstand op te roepen.
En we zien niet hoe dit ons kan helpen om te leren God dankbaar te zijn, ook als we verliezen lijden.

Zelfs als je dit gedeelte leest als een proef voor David.
Zeg maar dat God hem als het ware test op zijn geloof.
Dan *nóg* krijgen we het gevoel dat God David erin laat lopen.

Ander perspectief

Het lijkt me moeilijk om de weerstand helemaal weg te poetsen vandaag. Wij leven in een andere tijd, waarin zoiets helemaal niet meer mogelijk is. We zijn verder in Gods geschiedenis met de wereld. En toch kan een andere kijk op deze geschiedenis ons wel helpen. Wat er voor ons misschien als een val voor David uit ziet.
Als iets dat wij mensen elkaar niet mogen aandoen.
Mag God wel op zijn weg leggen!
Omdat hij God is!
Je kunt dit ook als een beproeving voor David lezen!
Dan blijft de vraag nog waarom zo'n beproeving voor David?
Misschien heeft God daar goede redenen voor.

Sowieso ben je hier in een samenleving die veel meer een gemeenschap, een eenheid, is dan wij ons nu nog kunnen voorstellen. De koning vertegenwoordigde het hele volk. Maakt de koning fouten, dan heeft dat gevolgen voor het hele volk! Zelfs als de koning daar moeite mee heeft, draagt hij de verantwoordelijkheid voor alle Israëlieten. Dat de koning en zijn volk in hun levenslot zo verbonden zijn, was in die tijd veel gewoner. Een mens is allereerst een lid van het volk van God met de koning aan het hoofd en dan pas een afzonderlijke persoon. Gaat de koning in de fout, dan sleept hij zijn volk in zijn val mee.

Het is ook een heel andere kijk op het geloofsleven. Wij leggen de nadruk op Gods goedheid, zijn rechtvaardigheid in onze ogen en daar meten wij God ook aan. In die tijd lag de nadruk in de beleving van Gods volk veel meer op zijn macht. God heeft zo'n hoge positie dat Hij dingen mag, die mensen nooit zouden mogen. Daarvoor is hij God, uitstijgend boven alle menselijke belangen. Dat is een heel andere benadering dan die wij kennen en dat helpt hier wel. Maar ons gevoel van onrecht zal niet helemaal weg gaan.

2. Perspectieven

Willen we begrijpen wat hier gebeurt, dan moeten we anders gaan lezen.

Het gaat hier over de ideale koning. David moet zich bewijzen als een voorbeeld van een messias die de Zoon van David voortbrengt.

Daarvoor moet hij een sterk geloof, een groot vertrouwen, in God laten zien..

God test hem op zijn geloof.

Is David kwetsbaar?

Oh Ja, David is ontzettend kwetsbaar in zijn geloof, dat hadden we ook al eerder gezien.

Hij is ook gevoelig voor de verkeerde invloed van macht.
Die volkstelling was voor hem een controlemiddel.
Zo kon hij zijn kracht peilen.
En hij kan de verleiding niet weerstaan om het volk te laten tellen.
Zelfs een ijzervreter als generaal Joab voelt aan dat dit niet passend is. Maar David gaat er toch in mee.
Gevoelig voor de macht van het getal.

We leven weer in een tijd van marktonderzoeken.
Daarmee proberen we controle te krijgen over onze verkopen.
Maar ook over wat we van een verkiezing mogen verwachten.
Wat is een peiling anders dan een marktonderzoek?
Zover ligt dit ook weer niet bij ons vandaan.
Ja, David is kwetsbaar in zijn geloof.

En wij, zijn wij dat ook?
Of zouden we hier nooit in meegegaan zijn?
...

Zelfinzicht

Maar, dat moet ook gezegd worden, koning David heeft wel zelfinzicht. Hij beseft uit zichzelf -achteraf, maar toch, dat hij hier niet in mee had mogen gaan.
Hij schrikt en vernederd zich voor de Heer.
Ik heb gezondigd.
Hij komt zelf tot die conclusie.
Daarin zie je zijn geloof.

Het duurt even, maar David heeft wel zelfinzicht.
En kan zich daarna ook klein maken voor God en berouw tonen.

Kunnen wij dat ook?
Zijn wij in staat om terug te komen op onze daden en onze woorden?

Vergeving te vragen? Berouw te tonen?

...

David toont de Heer zijn vertrouwen in God.
Niet alleen ziet hij waar hij fout gedaan heeft.
Door zich te laten verleiden door de macht van het getal.
Maar hij begrijpt ook van wie hij genade mag verwachten.
Liever val ik in de handen van de Heer, dan dat ik in de handen van mensen val, want groot is Zijn meegevoel.
David belijdt hier dat hij, zelfs als het om straf gaat, veilig in Gods handen is.

En wij? Voelen wij ons veilig bij God?

...

Zie je wat hier gebeurt?
'In Gods hand' betekent bij ons vaak alleen 'dat we ons beschermd door God' willen voelen.
Maar, en dat zie je in deze geschiedenis, 'in Gods hand' betekent ook, dat God je als mens boetseert.
Hij boetseert je naar het beeld van zijn zoon.
Soms is dat een pijnlijk gebeuren.

In deze geschiedenis blijft God de Almachtige, wel God.
God kan en mag doen wat Hij nodig vindt.
David vertrouwt erop dat dit goed is.
Zo groot is zijn geloof.
God mag dat.

Broers en zussen, wat hier op de achtergrond meespeelt is de geschiedenis van David en Bathseba.
David ging daar de fout in en er was geen spoor van berouw te zien.
Zelfs niet toen de rechtvaardige Uria, de wettige echtgenoot van Batseba, door zijn toedoen was vermoord.
Er was een profeet voor nodig die hem via een omweg,

via een gelijkenis,
moest laten inzien wat hij gedaan had.
Pas toen kwam David tot inkeer en toonde hij berouw.

Déze geschiedenis staat aan het einde van de boeken van Samuel
En je ziet dat de Heer David beproeft op z'n geloof nu
En je ziet dat hij nog altijd kwetsbaar is.
Maar ook dat hij nu wel zelf tot berouw komt.
Zonder tussenkomst van een profeet.
En dat hij zich toevertrouwt aan God,
Ook als die hem wil straffen
Dan gelooft hij nog in Gods genade voor alles.

Broers en zussen dit is een geschiedenis waarin de progressie, de
vooruitgang van het geloof van David zichtbaar wordt.
Hij is nu niet in de ban van de macht en tot alles in staat.
Het komt tot zelfinzicht, toont berouw
Hij vertrouwt zich toe aan God, als die hem wil straffen.

En Gods beschaamt zijn geloof niet:
Hij komt terug op z'n straf als die Jeruzalem bereikt.
Zo is God: Hij kan op zijn voornemen terugkomen.
God laat hier zijn hart spreken.

3. Toch, duizend maal dank

Er er is veel wat waarvoor we God kunnen danken.
Het lied 10.000 redenen vinden we passend.
Zelfs als we verliezen lijden.
Want we danken God niet alleen voor wat we hebben,
Maar ook voor wie we zijn, voor de mogelijkheden die we hebben.
En ook voor wie we zullen zijn.
Soms loopt onze weg daar naar toe ook via verliezen.

Want de Heer is met ons op weg naar een hoog doel.
We zullen horen bij de bewoners van zijn Koninkrijk.
Dat is meer dan wij ons nu kunnen voorstellen.

Zoiets hebben we nog nooit gezien nog nooit gehoord en zouden we zelf niet kunnen bedenken.

Gelukkig horen wij bij God die gevoelig is voor het goede.

Er is geen mens op deze wereld die zo gevoelig is voor het goede als de Heer God dat is.

En al begrijpen we soms niets van,

ook deze geschiedenis ziet er op bepaalde punten vreemd uit in onze ogen en zo ook ons leven:

soms gebeuren er dingen die we helemaal niet kunnen plaatsen en waarvoor de redenen niet kunnen zien.

Maar zelfs al is dat zo.

Net als David kunnen we zeggen

Al begrijp ik er niets meer van.

Het is beter in de handen van de Heer te vallen,
dan aan mensen overgeleverd te zijn.

Want groot is zijn genade, zijn medeleven en zijn goedheid.

Uiteindelijk komen we daar altijd weer bij uit.

Broers en zussen,

Wat ik maar wil zeggen:

Durf je te geloven dat je bij God in goede handen bent?

David durfde het, zelfs op een moment dat hij het niet meer begreep.

Toch bleef zijn vertrouwen in God heel!

En God stelde hem niet teleur.

Uitleiding.

Habakuk 3

Al zal de vijgenboom niet bloeien,

al zal de wijnstok niets voortbrengen,

al zal de oogst van de olijfboom tegenvallen,

al zal er geen koren op de akkers staan,

al zal er geen schaap meer in de kooien zijn

en geen rund meer binnen de omheining –

toch zal ik juichen voor de HEER,

jubelen voor de God die mij redt.

God, de HEER, is mijn kracht,
Hij maakt mijn voeten snel als hinden,
Hij laat mij over de toppen van bergen gaan.

God gaat boven ons begrip uit.
Ook in zijn goedheid, die is ook veel groter dan wij kunnen bedenken.

Wat we hebben en wat we meemaken is niet het meest bepalende in ons leven.

Veel daarvan zullen we weer los moeten laten
en ook wat we meemaken gaat voorbij
Het is veel belangrijker met wie we onderweg zijn.
En als dat de goede God is
Dan mogen wij veel verwachten.
Net als David.

En dan kunnen we nu ook zeggen:
1000 maal dank dat wij bij u mogen horen, Heer.

Gods trouw duurt tot in eeuwigheid
Gods liefde laat nooit los.

Amen

© Wieb Dijksterhuis, 9 november 2025